वेडम् A kind of sandal.

वेडा A boat. (See बेडा).

वेण्, वेन् 1 U. (वेणति-ते, वेनति-ते) 1 To go, move. -2 To know, recognize, perceive. -3 To reflect, consider. -4 To take. -5 To play on an instrument. -6 To see. -7 To praise, worship.

वेणः 1 A musician by caste; cf. वैदेहकेन त्वम्बुष्ठधामुत्पन्नो बेण उच्यते Ms. 10. 19; वेणानां भाण्डवादनम् 10. 49. -2 N. of a king, son of Anga and said to be a descendant of Manu Svayambhuva. [When he became king, he issued a proclamation prohibiting all worship and sacrifices. The sages strongly remonstrated with him, but when he turned a deaf ear to their words, they killed him with 'blades of consecrated Kusa grass.' The kingdom was now without a ruler. So they rubbed the thigh of the dead body, until a Nisada came forth, short in stature and with a flat face. They then rubbed the right arm, and from it sprang the majestic Prithu (see Prithu). According to the Padma Purāṇa, Veṇa began his reign well, but subsequently fell in to Jaina heresy. He is also said to have caused confusion of castes; cf. Ms. 7. 41; 9. 66-67.]. -8 A worker in reed or bamboo; Ms. 4. 215 (com. वेणोर्भेदेन यो जीवति, बुरुड इति विश्वरूपः).

वेणा N. of a river (joining the Krisna).

वेणि:, -णी f. विण्-इन्-वा नीप् Un. 4. 18] 1 Braided hair, a braid of hair; तर स्थिणी विणिरिवायता भुवः Si. 12.75; Me. 18. -2 Hair twisted into a single unornamented braid and allowed to fall on the back (said to be worn by women whose husbands are absent from them); वनानिवृत्तेन रघूत्रमेन मुक्ता स्वयं विणिरिवाबभासे R. 14. 12; अवलाविणिमोक्षोत्सुकानि Me. 101; Ku. 2. 61. -8 Continuous flow, current, stream; जलविणिरम्यां रेवां यदि प्रेक्षितुमस्ति कामः R. 6. 43; Me. 20; प्रवृत्तबाष्पविणिकं चक्षुः प्रमृज्य K.; cf. the word त्रिवेणि also. -4 The confluence of two or more rivers.-5 The confluence of the Ganges, Yamunā and Sarasvatī. -6 N. of a river. -7 The property re-united after it has been before divided. -8 A cascade. -9 A dam, bridge. -10 A ewe. -Comp. -बन्धः hair twisted into a braid; माध्यध्व स्वर्गबर्दानां वेणीवन्धानदूषितान् R. 10. 47. -वेधनी a leech. -विधिनी a comb. -संहार: 1 tying the hair into a braid; Ve. 6. -2 N. of a drama by Bhatta Nārāyana.

वेणिका 1 Braided hair. -2 A continuous line, uninterrupted stream.

वेणु: विण्-उण् Un. 3. 38] 1 A bamboo; सलयेऽपि स्थितो विणुर्वेणुरेव न चन्दनम् Subhās; R. 12. 41. -2 A reed, cane; प्राप्तापराधास्ताड्याः स्यू रज्ज्वा वेणुदलेन वा Ms. 8. 299. -3 A flute, pipe; वेणुं क्वणन्तीं कीडन्तीम् Bhāg. 10. 30. 18; नामसमेतं कृतसंकेतं वादयते सदु वेणुम् Git. 5. -4 A banner; ित्रवेणुं पश्चवन्धुरम् (रथम्) Bhāg. 4. 26. 1; cf. त्रिवेणु. -Comp.

-कर्करः the Karavira plant. -जः bamboo-seed. -दलम् a split bamboo; Ms. 8. 299; cf. वेणुवेदल made of split bamboo; Ms. 8. 327. -ध्मः a flute-player, piper; मार्द- जिलाश्च वेणुध्माः Siva B. 31. 21. -निस्तृतिः the sugar-cane. -बीजम् bamboo-seed. -यवः bamboo-seed. -यष्टिः f. a bamboo-stick. -वादः, -वादकः a piper, flute-player.

वेणुकम् A goad with a bamboo-handle. -कः 1 A flute. -2 A flute-player; नर्तक्यो नारमुख्याश्च गायका वेणुका-स्तथा A. Ram. 2. 2. 13.

वेणुनम् Black pepper.

वेतः A cane, reed.

वेत (द) ण्डः An elephant; वेतण्डगण्डकण्ड्रितपाण्डित्यपरि-पन्थिना (हरिणा) Bv. 1. 62.

वतनम् [अज्-तनन् वीभावः Un. 3. 150] 4 Hire, wages, salary, pay, stipend; किं मुधा वतनदानेन M. 1; R. 17. 66; Ms. 8. 5. -2 Livelihood, subsistence. -3 Silver. -Comp. -अदानम्, -अनपाकमेन् n., -अनपाक्रया 1 non-payment of wages; एष धर्मोऽखिलेनोक्तो वेतनादानकर्मणः Ms. 8. 218. -2 an action for non-payment of wages. -जीविन् m. a stipendiary. -दानम् hiring. -सुज् a servant.

वेतनिन a. Receiving wages, stipendiary.

वेतसः [अज्-असुन तुक्च वीभावः Un. 3. 118] 1 The ratan, reed, cane; यद्वेतसः कुञ्जलीलां विडम्बयति स किमात्मनः प्रभावेण नतु नदीवेगस्य S. 2; अविलम्बितमिधि वेतसस्तहवन्माध्य मा स्म भज्यथाः Si. 16. 53; R. 9. 75. —2 The citron. —3 N. of Agni. —अम्लः Rumex Vesicarius (Mar. चुका). —Comp. —गृहम् an arbour formed of reeds. —पत्रम् a lancet; also वेतसम्; Suśr. —वृत्ति a. pliant like a reed.

वेतसी The ratan; वेतसीतरुतले K. P. 1.

वेतस्वत् a. (-ती f.) Abounding in reed; P. IV. 2.87.

वतालः 1 A kind of ghost, a goblin, vampire; particularly a ghost occupying a dead body; नाहमात्म-नाशाय वतालोत्थापनं करिष्यामि 'I shall not raise a devil for my own destruction'; Māl. 5. 23; Si. 20. 60. -2 A door-keeper. -Comp. -पञ्चविद्यातः, -तिका a collection of 25 fables told by a Vetāla to king Vikramāditya. -साधनम् securing (the favour of) a Vetāla.

वेतृ m. [विद्-तृच्] 1 A knower. -2 A sage. -8 A husband, an espouser. -4 One who obtains.

वेत्रः, -त्रम् [अज्-त्रल् बीभावः Un. 4. 166] 1 The cane, ratan; सकण्टकान् कीचकवेणुवेत्रवत् Bhāg. 8. 2. 20; the bamboo; Ki. 15. 18. -2 A stick, staff, particularly the staff of a doorkeeper; वामप्रकोष्ठापितहमवेत्रः Ku. 3. 41. -3 N. of the demon चत्र; L. D. B. -4 the tube of a flute. -Comp. -आसनम् a cane-seat. -धरः, -धारकः 1 a door-keeper. -2 a mace-bearer, staff-bearer.-पहिका a mat. -यारः, -छता f. a staff of reed; आचार इत्यवहितेन मया गृहीता या वेत्रयष्टिरवरोधगृहेषु राज्ञः 5. 5.3. -वळी an excel-